

KURJER WARSZAWSKI.

D. 20. Października. — Rok 1843.
Piątek.

№ 278.

Jutro, Śta Urszula.

Ukazem wydanym w Warszawie do Kantoru Dworu, Najjaśniejszy PAN mianować raczył Panną honorową N. CESARZOWEJ JEJ-MOŚCI, Pannę Zofję *Pisarew*, Córkę Jenerała-Lejt: *Pisarewa* Gubernatora Wojen: Warszawy. — Na prośby o ulaskawienie: Franc: *Wojtanis* za zbrodnię podpalenia i kradzieże zbrodniowe, na zamknięcie w więzieniu warownem przez całe życie, z 3-krotnem oprowadzeniem po miejscu spełnionej zbrodni we wsi Warbudzie, z przerwą 2-miesięczną, wyliczeniem przy każdym oprowadzeniu chłosty po różg 15 i przy ogłoszeniu tamże trzykrotnie wyroku skazanego; tudzież Marjanny *Jankowskiej*, za zbrodnię podpalenia, na karę więzienia warownego przez całe życie z obstrzeżeniem oprowadzenia jej po miejscu spełnionej zbrodni, odebrania, tamże chłosty różg 15 przy ogłoszeniu wyroku skazanej; N. PAN postanowił zamieścić powyższą karę dożywotniego więzienia warownego; *Pierwszemu* na karę 15-to-letniego więzienia ciężkiego z utrzymaniem wyroków w swej mocy co do postanowionego obstrzeżenia chłosty. *Drugiej* na karę 10-rio-letniego zamknięcia w domu poprawy przy zachowaniu obstrzeżenia, oprowadzenia jej po miejscu spełnienia zbrodni i ogłoszenia wyroku, lecz z uwolnieniem od chłosty. — *Magistrat M. Warszawy*. W wykonaniu Reskryptu JW. Swity J. C. R. M. Jenerała-Majora *Hrabi Tołstoj*, Zarządzającego Naczelnie Służbą Spisu i Zaciągu Wojskowego w Królestwie z dnia 6 (18) Października r. b., Magistrat podaje do wiadomości powszechnej, iż stosownie do drczyżi JO. Xięcia NAMIESTNIKA Król., Żydzi jako należący jeszcze w tym roku do zaciągu, przyjmowani będą na zastępców do końca roku bież. W przyszłości zaś, ci tylko Żydzi będą mogli być na zastępców przyjmowani, którym służy wyłączenie od zaciągu. Prezydent *Graybner*. — Wczoraj o god: 6tej rano zakończyła JW. z Stencłów *Hrabina Salisch* cnotliwie i bogohojne swe życie, skończywszy lat 62. Pozostawiła w niutulonym żalu Córke, Zięcia i 6ro Wnuków. Złotki

najlepszej tej Matki i Babki, gdyż z największem poświęceniem się, tylko uszczęśliwieniem swej Córki, Zięcia i Wnuków, do ostatniego momentu życia zajęta była, w dniu intrzejszym o godz: 10tej rano z domu № 411 przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, na smętarz Ewangelicki przewieziona została. — Pozostały Mąż wraz z Familją po ś. p. Ernestynie z Tomaszewskich *Sadowskiej*, zaprasza Przyjaciół i Znajomych na exportację Jej zwłok jutro o godz: 2ej z południa z Kościoła P. MARRJI, na smętarz Powązkowski odbyć się mającą. — Pograżona w żalu Córka po ś. p. Urszuli *Kuczborskiej* zmarłej, zaprasza Brzewnych, Przyjaciół i Znajomych, na żałobne Nabożeństwo odbyć się mające jutro o godz: 10 z rana w Kościele S. Krzyża. — Po kilku letniej chorobie, wczoraj żyć przestał ś. p. Władysław *Kraciński* w 13tym roku życia swego; zwłoki jego z Kaplicy XX. *Bernardynów* wyprowadzone będą na smętarz Powązkowski jutro o godz: 3ej po południu. — *Dyrektor Szkoły Rabinów* zawiadamia, iż zapis Uczniów na nowy rok szkolny rozpocznie się dnia 13/25 b. m i trwać będzie codziennie o godz: 9tej z rana do lej z poład: (wyjąwszy święta) aż do 20 Paźd: (1 Listop:) r. b. Uczniowie mający bezpłatnie pobierać nauki, winni być zaopatrzeni w świadectwa podług przepisanej formy. Nadmieniam się przytem, iż po skończonym zapisie, żaden Uczeń nie będzie przyjętym, bez pozwolenia wyższej Władzy. *Eisenbaum Z.* — Wczoraj złożono w Redak: Kurjera od F. C. dla moralnie zaniedbanych dzieci złotych 5, i tyleż dla biednej matki z trojgiem bliźniąt. — Kiedy rzeczy dzieją się zwykłym trybem, pierwsza rosa marznie około Stej Urszuli. (jutro jej dzień przypada) a pierwszy śnieg objawia się na Sty MARGIN. W roku bieżącym śnieg niezważając na to że go nikt o to nie prosi, aby wypłacał się przed terminem, zaczął padać wczoraj z rana razem z deszczem, stopniał natychmiast. — B. *Pewiński* Tancerz Teatru Warszawskiego stworzył sale tańców przy ulicy Gołębiej Nr 179

na Im piątrze; osoby życzące pobierać lekcje, raczą zgłosić się pod powyższy Nr, zastać można każdodziennie od 9 do 10 z rana, po połud: od god: 2 do 5.

— W tych dniach wyszło dziełko hebrajskie, pod tytułem: *Mata Eiszajm*, wystawiające użyteczność i przyjemność życia wiejskiego, przez P. P. Szyfer z *Zimościa*, oryginalnie napisane, a Panu Mat: *Rosen* w dowód głębokiego poważania dedykowane. Dziełko to będące naśladowaniem podobnych w innych językach płaów, odznacza się pięknnością i zwięzłością stylu, iakoż żywością obrazów przedmiotów i temu właściwych i poważną starożytności barwą ozdobionych. — Wielekroć donosimy pisma Angielsi, Francuzi i Niemieckie o z dziwiającem zjawisku scenicznem, o nowej wychowane *T-rpsykory*, która swemi wdziękami, postacią i talentem zachwycała Publiczność *Londynu* i *Berlina*. Jestt 18 letnia Panna, *Dona Lola Montez* Andaluzjanka, urodzona w *Sewilli*. Jadąc do *Petersburga* dla występowania w tancecznym Cesarzkim Teatrze, przedstawi się kilkakroć w tańcu na scenie *Warszawskiej*.

Z Petersburga. — N. CESARZ JmC w czasie bytności Swojej w *Kiowie*, 19go Wrześ: raczył słuchać o godz: 10tej rano Liturgji Śtej w *Kiowsko Pezerskiej Ławrze*. Po Nabożeństwie J. C. MOŚC raczył być w *Kiowsko Sofijskim Soborze* i *Monasterze Sgo Michala*. Następnie CESARZ oglądał *Instytut Panien Szlacheckich* i *Uniwersytet Sgo Włodzimierza*. 20go Września N. PAN raczył odbyć przegląd zebranych pod *Kiowem* wojsk 1go korpusu piechoty z ich artylleryją, dywizjonu pułku żandarmów, brygady saperów i zostających na nieokreślonym urlopie wojskowych rang niższych zebranych z Gubernji *Czernichowskiej*, *Pułtawskiej* i *Kiowskiej*. i został zadowolonym ze stanu tych wojsk. Potem N. PAN raczył przyjmować wojskowych i cywilnych Urzędników, Szlachtę i Kupców. Następnie J. C. MOŚC opatrywał bataljon wojennych kantonistów, który raczył musztrować; potem oglądał szczególnieforteczne roboty, budowy i wojskowy lazaret i został z nich zupełnie zadowolonym. 21go Wrześ: N. PAN raczył odbyć musztrę wojsk 1go korpusu piechoty pod *Kiowem* zebranych i obejrzawszy *Arsenał Kiowski*, wyjechał traktem

do *Ostria*, dokąd przybył 23go t. m. o 4tej rano. Tegoż dnia J. C. MOŚC oglądał ułupowanych żołnierzy pod m. *Ostem* zebranych i pozostał zupełnie zadowolonym z wzorowego ich stanu tak we względzie zaopatrzenia, iako i wykształcenia frontowego. Po oglądzie J. C. MOŚC udał się przez *Tułę*, gdzie bardzo krótko zabawiwszy, odjechał do *Moskwy*, i przybył tam w pożądanem zdrowiu o w poł do 12tej w nocy. — Przez rozkaz dzienny CESARSKI 16go Wrześ:, Sztabs-Rotmistrz pułku huzarów gwardji Adjutant Głównodowodzącego czynną Armią Jenerał-Feldmarszałka Xiecia *WARSZAWSKIEGO*, *Hrabia Branicki*, mianowany Fligel-Ajutantem J. C. MOŚCI. — Ukaz CESARSKI do Najsw: Rządzącego Synodu z d. 14 Sierpnia. „Biorąc na uwagę, iż wraz z wzięciem do Skarbu dóbr osiedlonych Duchowieństwa Zachodnich eparchji ustała większa część zatrudnień Białorusko-Litewskiego Duchownego Kolegjum, gdy zskładinąd przez połączenie byłego Grecko-Unitskiego Kościoła z Prawosławnym znacznie pomnożyła się liczba interesów w Rządzącym Synodzie i w Gospodarczym przy nim zarządzie, Rozkazujemy: Białorusko-Litewskie Duchowne Kolegjum, na skreślonych przez Najsw: Synod zasadach zamknąć; sumę zaś dotąd ze Skarbu Państwa na Kolegjum wypłacaną, obrócić na Kancelarją Najsw: Synodu i na Gospodarczy przy nim Zarząd, na mocy zatwierdzonego przez Nas dodatkowego tych władz etatu, tudzież na utrzymanie należącego do Kolegjum na *Wasilewskim Ostrowie* domu, który obrócony być ma na Synodalną Kapelnię.”

Z Krakowa. — Senat Rządzący zamianował na dniu 6tym b. m. P. Ignacego *Czerwiakowskiego* Doktora medycy, dotychczasowego Profesora *Historji Naturalnej* przy *Szkole Technicznej*, Profisorem takiejże Katedry przy *Uniwersytecie Jagiellońskim*, a zarazem Dyrektorem ogrodu *Botanicznego*.

Anglja. — Rząd przedsięwziął środki energiczne przeciw stronnikom *Okonella* w *Irlandji*; wyznaczono oraz nagrody za wyśledzenie wicherzycieli w *Walji*. — W tych dniach w szkole w *Eton* przyznano nagrodę wyznaczoną przez Xcia *Alberta* uczniom celującym w językach żyjących; tym razem przyznano nagrodę za języki francuzki i niemiecki. Szkoła ta najznacniejsza w *Anglji* li-

czy 709 uczniów; powodzenie swoje winna czynności dyrygującego uczonego Profesora Doktora *Hawterey* (Hauierej). — J. C. W. Wielki Xiążę MICHAŁ P., Xiążę *Albert* i Xiążę *Hohenlohe-Langenbourg*, udali się na polowanie. Towarzyszą im: Hrabia *Liverpool* i Xiążę *Dotgoruki*. — 6go b. m. przybył do zamku *Windsor* P. *Kudriawski*, z doniesieniem Baronomi *Brunow* o narodzeniu się J. C. W. W. Xięcia MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA. P. *Kudriawski* pozostanie w zamku dla złożenia swego uszanowania Królowej. — Ma odbyć się przegląd wojsk stojących i w okolicy, przed J. C. W. W. X. MICHAŁEM P., na którym ma zajądować się Królowa z swym Małżonkiem. Królowa ma dać wspaniałe śniadanie dla Officerów różnych pułków mających udział w przeglądzie. — *Espartero* z małżonką i kilka Officerami swej swity udał się do sławnego daguerotypisty P. *Klaudel*, który wykończył kilka jego portretów, za pomocą daguerotypu.

Francja. — Monitor paryżski zbiła pogłoskę iakoby Marszałek *Soult* (*Sult*) zamysłał gabinet opuścić, i iakoby z tej przyczyn wszelkie dokumenty adresowane do Prezesa Rady, już teraz były odsyłane do Pana *Guizot* (*Gizo*). — Xiążę *Palmella* 8go b. m. przybył do Paryża, a nazajutrz znajdował się u Pana *Gizo*; ponieważ układy handlowe między *Portugalją* a *Angliją* nie doszły do skutku, przeto też układy mają być wznowione między *Portugalją* a *Francją*.

Holandja. — P. *Hellius* ma być mianowany Ministrem spraw zagr.; mówiono także iż P. *Lipman* Adwokat w *Amsterdamie* otrzyma ten wydział, ale że jest rodowitym *Anglikiem*, przeto ta nominacja nie może dojść do skutku. — 10go b. m. Minister spraw wew: wimieniu Króla odroczył posiedzenia stanów.

Niency. — 15go b. m. obchodzono w *Berlinie* 48mą rocznicę urodzin N. Króla *Pruskiego*. — Król *Wirtembergski* ofiarował 8,000 zł. na cel dobroczynny, z powodu szczęśliwego ozdrowienia jego córki Xiężniczki *Katarzyny*. — Ogłoszono konwencję zawartą między *Austrją* a *Saxonją*, co do drogi żelaznej między *Wiedniem*, *Pragą* a *Dreznem* — Nie tylko w *Irlandji* i *Anglii* Du-

chowni *Protestancy* zaciągają się do towarzystwa *Wstrzemięzliwości*, poczętego pod przewodnictwem *Katolickiego Kapłana*, ale już w *Niemczech* to zaczyna być naśladowanem, w tych dniach w *Wrocławiu* w t.j. mierze odbyła się narada.

Włochy — Na wyspie *Sycylii* pomęczają się bandyci; z *Neapolu* wysłano żandarmów dla ich poskromienia.

Rozmaitości. — Dwaj *Xężta Ashantli* 27go z. m. przyjeźli *Chrzeszt Sty* w *Delft*, gdzie uczęszczają na *Akademję*. — 25go z. m. ktoś przedstawił *Akademji* umiejętności w *Paryżu* środek zabezpieczenia przeciw rozbrykaniu się koni; wynalazca w opisie swoim czyni uwagę, że konie w nocy nigdy się nie rozbrykają, i z tego względu zrobił klapy zapadające koniom na oczy, jedynie za przycisnięciem sprężyny; co ie tamnie namiejscu. (U nas w *Warszawie* P. *Sawicki* Fabrykant poinzdów przy ulicy *Elektoralnej*, już od dawna na tenże wynalazek uzyskał patent). — 27go z. m. spadł pierwszy śnieg w *Mnichowie* (a zatem w krajach cieplejszych wcześniej ukazał się zwiastun zimy niż u nas). — Liczba we *Francji* 6,942,416 domów; 82,525 machin, 4,412 hut i kuźni, a 38,030 fabryk — We *Francji* użycie tabaki i tytoniu opowaszchnia się tak, że fabryki tabaczne zostały rozprzestrzenione. — Liczba *Proboszczów* *Protestanckich* w *Anglii* wynosi 4,743, *Beneficjantów* zaś 6,699. *Niektórzy* z *Biskupów* *Protestanckich* mają rocznego dochodu po 800,000 złp. — Za *Ludwika XIV.* marynarka francuzka liczyła 110 okrętów od 60 do 104 działowych, nie licząc fregat i mniejszych. Na tych statkach było ogółem 100,000 osady i 14,670 armat. I obecny stan marynarki francuz: jest bardzo świetny, co zwraca uwagę *Anglii*. — Znana z procesu *Füeskiego* *Nina Lassaw*, pracuje teraz w jednym z magazynów mół w *Paryżu*. — Na przedstawienie *Dyrekcji* gabinetu *Królewsk:* numizmatów w *Kopenhadze*, czy nowo wydać się mający katalog medalów ma być drukowany w języku łacińskim tak iak dawny, czy też w języku duńskim, albo w innym języku najpowszechniej w *Europie* używanym; *Akademja Nauk Duńska* uznała, żeby katalog ten drukowany był w języku francuz. — *Robert Taylor* w *Anglii*, liczący lat tylko

21, obwiniony i przekonany o *ośmiożeństwie*, zaślubiał bowiem 8 żon, które wszystkie żyją; skazany został na 8 lat wygnania do *Botany Baj*. Nowy ten *Don Juan* ma być bardzo brzydki.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Rostowcow Jenerał-Major, z Żoną, z Wiednia; Krusenstern Szambelan Dworu J. C. K. M., z Petersburga; Lewocki Onuf. Wizytator Szkół z Grefenberg; Cywińska Julja Żona Pułko: z Konopisk; Izýcki Józef Dz: z Krzesłina; Czyżewicz Władz: Dz: z Dminina; Mleczko Onu: Dz: z Gawłowa; Masłowski Edm: Oby: z Połboru; Lasocki Józ: Oby: z Iłowa; Osipowski Stan: Dz: z Załuskowa; Rzeszotarski Ign: Dz: z Słotnik.

DONIESIENIA.

Mam zaszczyt oznajmić Sza: Publiczności, iż przeniósłem PRACOWNIĘ STOLARSKĄ z Królewskiej ulicy, do własnego Domu przy ulicy Elektoralfiej Nr 759. Składy główne MEBLI Palisandrowych, Mahoniowych, Jesionowych, w najświeższych fasonach, wykończonych starannie przez zręcznych w tej sztuce zagranicznych ludzi, są: Iszy w własnym Domu iak wyżej, 2gi obok Banku Nr 955, które po cenach nader umiarkowanych sprzedawać będę. Przytem mię także wszelkie ORSTALUNKI, i sadzę, że tem samem zaufaniem iak pierwej zaszczytany będę.

Antoni Collenborg.

Podpisany iako Pełnomocnik Sukcesorów Piotra Aignera b. Budowniczego Królestwa Polskiego, ogłasza niniejszem: że JW. Ordynat Hr. Zamojski wraz z W. Dowiadowskim Pełnomocnikiem swoim wystawili w d. 5 Lipca 1827 r. REWERS dla niedy Piotra Aignera na sumę zł. 36,000 czyli Rsr. 5400. Rewers takowy zaginął. Dla czego wzywa się: aby każdy utrzymujący mię iakie prawo, do owego Rewersu, zgłosił się w ciągu dni 30 od obecnego zawiadomienia, do podpisanego Pełnomocnika w Warszawie przy ulicy Senatorskiej pod Nr 451 zamieszkałego, rzeczony Rewers złożył i prawo z takowego temu służące, wykazał. Po upływie bowiem zakreślonego wyżej terminu, Rewers w mowie będący za amortyzowany uważanym i należność nim objęta, SŚrom Aignera wypłaconą będzie. — Warszawa d. 6/18 Paźdz: 1843 r. Józef Alczkowski, P. T. M.

Xawery Powlikowski, KRAWIEC DAMSKI, przybyły z zagranicy, odrabia w swojej pracowni roboty z najpierszych Żuruali, i poleca się Łaskawej Publiczności: mieszka na Kraków-Przedmie: Nr 416 w domu Kirkowa, naprzeciw XX. Karmelitów.

Osoba płci żeńskiej, posiadająca dostatecznie język niemiecki, życzy sobie przyjaciół obowiązek za

BONE, w iakim bąc Dworze. Wiadomość przy ulicy Piwnej pod Nr 16, na 3m piątrze, u Lokatora Drejsfeldt.

Dnia 27 Sierpnia r. b. iadąc z Łodzi i mając jeszcze blisko 6 wiorst do Puław, zagubioną została SKRZYŃKA, w której były następujące przedmioty: Surdut ciemno-granatowy, Kamizelka iedwabna w 601-te kwiaty, Spodnie sukienne błękitne, Buty, Ważka do złota, dwa Wexle: ieden wystawiony przez wdowę Jitkę Blum z Zamościa na złp. 180, 2gi wystawiony przez Małkę Goldman z Łęczny na złp. 325 gr. 25, Książeczka obejmująca spis osób którym sprzedałem towary na kredyt. Ostrzegam przeto, aby nikt wspomnianych wexli nie nabywał, gdyż takowe już zrealizowane zostały. Temu zaś, który się zgłosi z zagubionemi przedmiotami, przyrzekam nagrody Rubli sr: 30. Jan Laurentz, Fabrykant w Łodzi.

Do Składu mego przy ulicy Elektoralfiej Nro 782, nadszedł świeży transport PIJAWEK w najlepszym gatunku, których każdego czasu nabyć można. Noak.

Dziś rano ciepła stopni 0. Wczoraj w połu: 3.

TEATR WIELKI. Jutro, 94ty raz *Cyrulik Sewilski*. Między aktami Panna *Dona Lola Montes* wykona Taniec *Maurytarsko hiszpański* zwany *el Olano*.

Dziś w pałacu Paca, SCENY METAMORFOS.

Podpisany, ma zaszczyt zawiadomić Sza: Publicz: iż WIDOKI KOSMORAMICZNE w budzie za Krasińskim Ogrodem okazywane, tylko jeszcze dni 8 widzianemi być będą mogły, a to za cenę zniżoną, zł. 1; Dzieci i Sługi połowę. F. Siegman.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Freta, obok handlu Szotarego, Nr 275, ulubiony SEXTET grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senatorskiej, między Hotelem Rzymskim a Litewskim, na 1szem piątrze, JP. Danecki z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańska: i Tłmacz: w domu Lilpopa Nr 600, familja Rudl rów grać będzie.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 587, wprost Lasockich, Panny Nowakowskie grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej naprzeciw domu W. Steinkela, Panny Jokisz grać będą.

Dziś w Kawiarni przy rogu ul: Miodowej i Senatorskiej, na 1 piątrze, familja Berger Hermann grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej, obok domu W. Steinkellera, Panny Nvoires grać będą.

Dziś w Kawiarni w domu Baroka przy ul: Trębackiej i Krak: Przedm., Panny Enzman grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Krak: Przed: Nr 365, wprost Kolu: Zygmunta, TERCET Pragski grać będzie.

Jutro w *Maiewskiego* przy ul: Bednarskiej na Śniadanie, między innymi: Sądacz z sosem, Szczupak z kiszkapem, Karp sadzoz, Okoń z iaiami, Karaś i Linz kapu, Węgórz, Zupa, Kurczęta, Kalafi:.